

RAPPORT 255

Prospectie met ingreep in de bodem aan de Hoenshovenstraat te Hoepertingen (Borgloon)

Onderzoek uitgevoerd in opdracht van de Provincie Limburg

Celis Daan, Van de Staey Inge en Wesemael Elke
November 2015

ARON-RAPPORT 255

PROSPECTIE MET INGREEP IN DE BODEM AAN DE HOENSHOVENSTRAAT TE HOEPERTINGEN (BORGLOON)

ONDERZOEK UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN DE PROVINCIE LIMBURG

Celis Daan, Van de Staey Inge en Wesemael Elke

Tongeren
2015

Opgraving ☐	Prospectie ☒
Vergunningsnummer:	2015/450 en 2015/450(2)
Naam aanvrager:	Joris Steegmans
Naam site:	Borgloon, Hoenshovenstraat (overstromingszone Herk L35)

Colofon

ARON rapport 255 – Prospectie met ingreep in de bodem aan de Hoenshovenstraat te Hoepertingen (Borgloon). Onderzoek uitgevoerd in opdracht van de provincie Limburg

Opdrachtgever: provincie Limburg, directie ruimte

Projectleiding: Elke Wesemael

Uitvoering veldwerk: Celis Daan, Steegmans Joris en Van de Staey Inge

Auteurs: Celis Daan, Van de Staey Inge en Wesemael Elke

Bijdragen: /

Foto's en tekeningen: ARON bvba (tenzij anders vermeld)

Wettelijk depot: D/2015/12.651/38

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bvba mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van web-publicatie, druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

ARON bvba
 Archeologisch Projectbureau
 Neremweg 110
 3700 Tongeren
www.aron-online.be
info@aron-online.be
 tel: 012/225.250
 fax: 012/770.034

Inhoudstafel

Inleiding	1
1. Het onderzoeksgebied.....	1
1.1 Algemene situering.....	1
1.2 Historische achtergrond.....	2
1.3 Vroeger archeologisch onderzoek.....	4
2. Het archeologisch onderzoek.....	5
2.1 Doelstelling.....	5
2.2 Verloop.....	6
2.3 Methodiek.....	7
3. Onderzoeksresultaten.....	7
3.1 Gaafheid van het terrein.....	7
3.2 Bodemopbouw.....	10
3.3 De archeologische sporen en vondsten.....	12
Conclusie (en aanbevelingen).....	14
Bibliografie	
Bijlagen	
Bijlage 1: Administratieve gegevens	
Bijlage 2: Lijst met afkortingen	
Bijlage 3: Tijdstabel	
Bijlage 4: Sporenlijst	
Bijlage 5: Fotolijst	
Bijlage 6: Vondstenlijst	
Bijlage 7: Overzichtsplan	
Bijlage 8: Detailplan	
Bijlage 9: Coupes en profielen	
Bijlage 10: Vergunningen	

Inleiding

Naar aanleiding van de geplande realisatie van een overstromingsgebied in de Limburgse deelgemeente Hoepertingen (gemeente Borgloon) achtte *Onroerend Erfgoed* een prospectie met ingreep in de bodem noodzakelijk. Dit onderzoek, in opdracht van de *Provincie Limburg*, werd door het archeologisch projectbureau *Aron bvba* uit Tongeren op 4 november uitgevoerd.

Het onderzoek leverde in totaal 10 sporen op waaronder een greppel, een vermoedelijke gracht en enkele kuilen. Alle sporen bevonden zich in het noordwesten van sleuf 1 en zijn gedateerd in de volle tot late middeleeuwen.

Afb. 1. Globale situering van het onderzoeksgebied op de kaart van België (NGI, 2002).

1. Het onderzoeksgebied

1. 1. Algemene situering

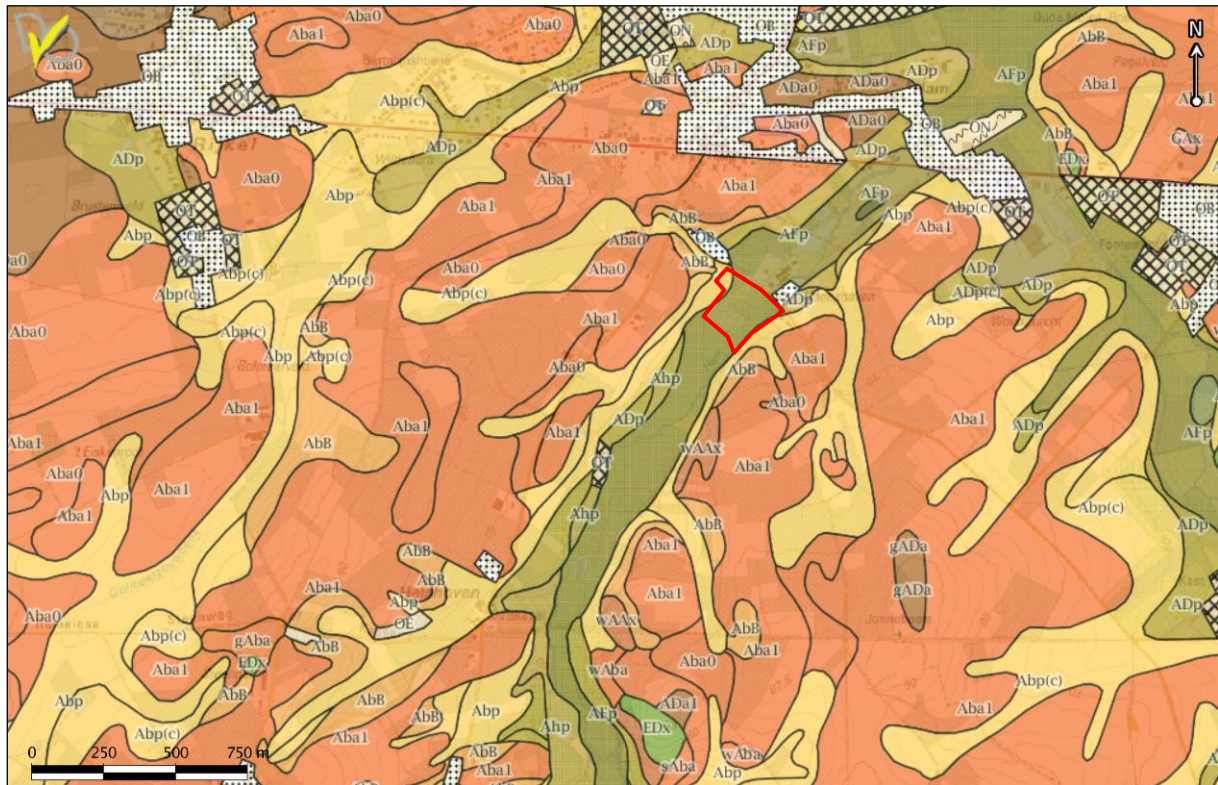
De *Provincie Limburg* zal aan de Hoenshovenstraat te Hoepertingen (gemeente Borgloon) een overstromingsgebied realiseren. Hiervoor worden enkele oeverwallen aangepast, een dijk aangelegd en poelen uitgegraven. Het terrein (3.697ha) is kadastraal gekend onder afdeling 12, sectie D, percelen 27, 28d, 29b,30, 31c, 33a, 34a, 35, 36e, 38a, 38b, 39, 40, 41a, 45 en werd tot voor de bodemingreep ingenomen door grasland (Afb. 2).

Afb. 2. Kleurenorthofoto met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood), schaal 1:7500 (Bron: Bodemverkenner).

Het noordelijk deel van de gemeente Hoepertingen behoort tot Vochtig-Haspengouw en wordt gekenmerkt door een zacht golvend terrein. Het zuidelijk gedeelte van de gemeente, waartoe het onderzoeksterrein hoort, behoort tot Droog-Haspengouw. Hier vertoont het landschap een meer uitgesproken reliëf en zijn

asymmetrische rivierdalen kenmerkend.¹ Het onderzoeksterrein is gelegen langs de Herk, die het terrein in het oosten begrensd. Deze rivier ontspringt in Rukkelingen-Loon (gemeente Heers) nabij de grens tussen de provincies Limburg en Luik. Vanuit Heers vloeit ze door de Limburgse gemeenten Borgloon, Wellen, Alken, Sint-Lambrechts-Herk, Stevoort, Herk-de-Stad en Halen, waar zij in de Demer uitmondt.² Gracht N dwarsst het terrein in ZW-NO richting en vloeit ca. 200 m ten noorden van het terrein in de Herk. Het onderzoeksterrein is vrij vlak en bevindt zich op een hoogte van ca. 55m TAW. In de uiterste noordwestenhoek stijgt het terrein naar 56.5m TAW. In het westen van het terrein is het hoogste punt bereikt op 80m TAW. Verder in zuidoostelijke richting stijgt het landschap in de richting van deelgemeente Helshoven, waar het hoogste punt een hoogte bereikt van ca. 90m TAW.

Afb. 3: Topografische kaart met overlap van de bodemkaart en aanduiding van het onderzoeksgebied (rood), schaal 1:10.000. (Bron: Bodemverkenner)

Volgens de bodemkaart wordt het terrein gekenmerkt door een natte alluviale bodem zonder profielontwikkeling. Deze sterk tot zeer sterk gleyige leemgrond met reductiehorizont (Afb. 3, AFp) hebben een tamelijk slechte tot slechte natuurlijke drainering. De donker bruingrijze bovengrond is in sommige gevallen verveend. Gleyverschijnselen, door de wisselende inwerking van het water, beginnen op minder dan 50cm diepte, een blauwgrijze reductiehorizont komt voor op minder dan 120cm.³ De noordoosthoek van het terrein wordt door een Abp-bodem ingenomen (Afb. 3), zijnde een droge bodem op leem zonder profielontwikkeling. Deze colluviale bodems bestaan uit leemmateriaal dat geërodeerd werd van de hoger liggende plateaugronden ten westen en zuidwesten van het onderzoeksterrein.

1.2 Historische achtergrond

Op het grondgebied van Hoepertingen bevond zich een groot leen dat eigendom was van de graven van Loon. De eerste gekende heer is Koenraad van Hoepertingen, vermeld in 1155. Circa 1250 deden de graven van Loon afstand van al hun rechten op hun goederen onder Hoepertingen ten voordele van de heren van Heeswijk,

¹ BAEYENS L. (1958) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Heers 106 W*, p. 12; <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/121134>

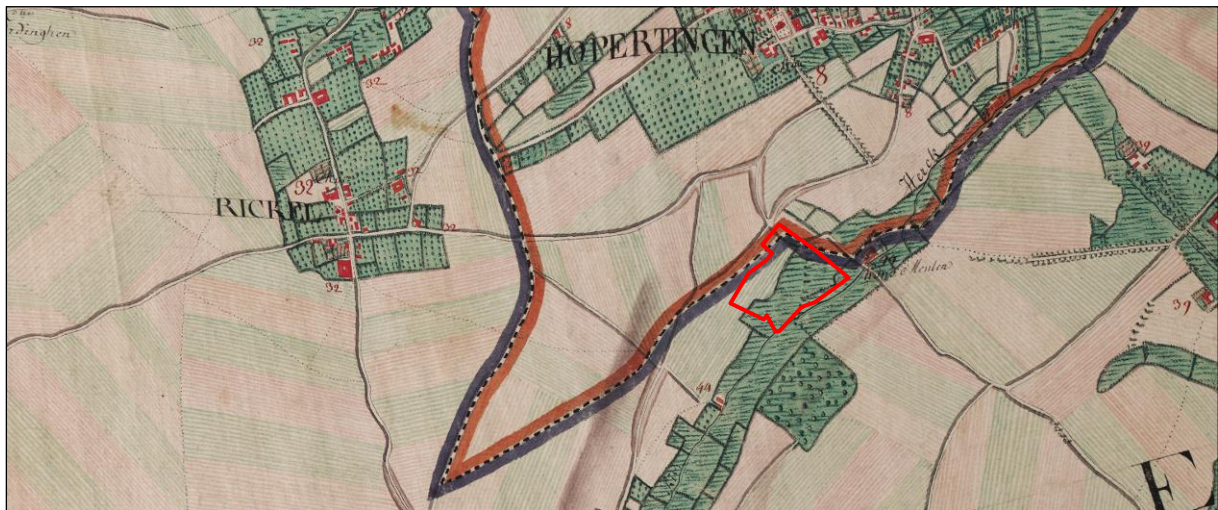
² <http://www.molenechos.org/molen.php?AdvSearch=39>

³ BAEYENS L. (1958) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Heers 106 W*, p. 43.

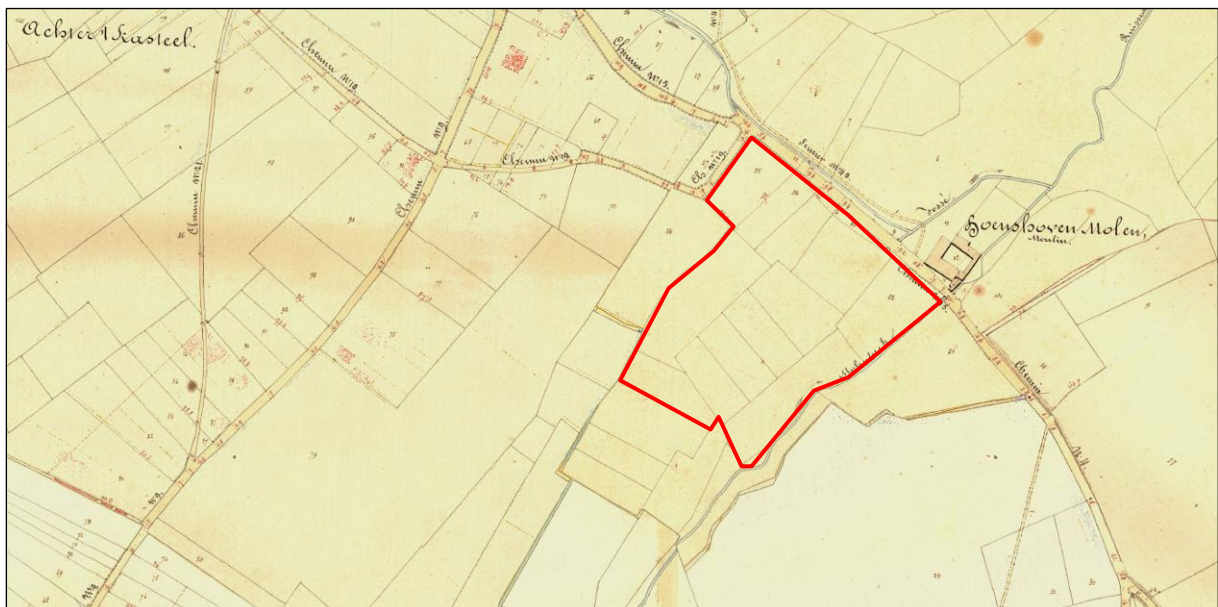
onder 's Hertogenbosch. Vanaf dan vielen alle goederen onder het feodale hof van Heeswijk en onder de soevereiniteit van de hertog van Brabant. De conflicten hieromtrent tussen de prins-bisschop van Luik (als erfgenaam van de graven van Loon) en de hertog van Brabant bleven gedurende eeuwen aanslepen.⁴

Op de *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden*, opgenomen op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778) (Afb. 4), kan het onderzoeksgebied goed gesitueerd worden langsheen de huidige Hoenshovenstraat. Het terrein, gelegen in de vallei van de Herk, is onbebouwd en wordt ingenomen door beemden. Net ten noorden van het onderzoeksterrein, situeert zich langsheen de Herk de Hoenshovেনmolen (*Hons Meulen*), die in bronnen voor het eerst vermeld wordt in de tweede helft van de 15de eeuw.⁵

Afb. 4: Detail uit de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (1771-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood). (Bron: Geopunt).

Eenzelfde situatie is te herkennen op de *Atlas der Buurtwegen* (1841, Afb. 5). Ook op de *Vandermaelenkaart* (ca. 1850, Afb. 6) en de *topografische kaart van 1886* (Afb. 7) blijft het projectgebied onbebouwd.

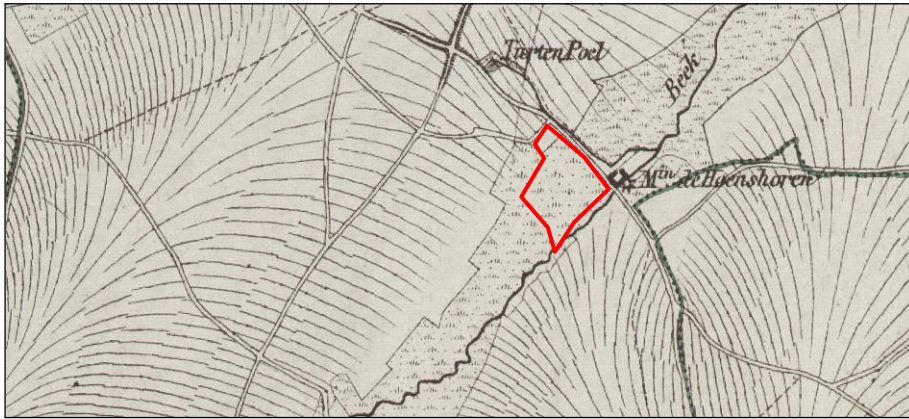

Afb. 5: Detail uit de Atlas van de Buurtwegen met situering het onderzoeksterrein (rood). (Bron: Geopunt).

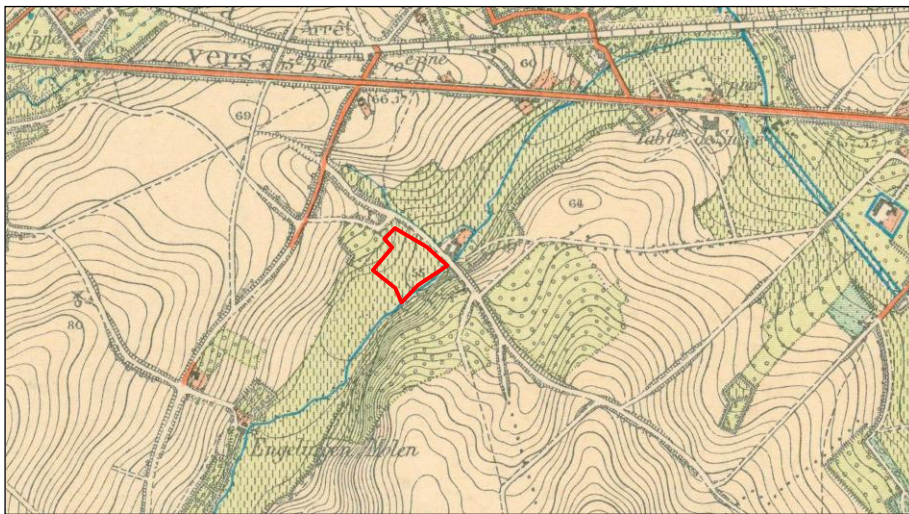
⁴ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/121134>

⁵ <http://www.molenechos.org/molen.php?AdvSearch=2072>

Afb. 6: Detail uit de Vandermalenkaart met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood). (Bron: Geopunt).

Afb. 7: Topografische kaart uit 1886 met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood). (Bron: Cartesius).

1.3 Eerder archeologisch onderzoek

Uit het onderzoeksterrein zelf zijn geen archeologische vondsten gekend (Afb. 8). In de omgeving werden wel meerdere vondsten gedaan die een langdurige bewoning in de omgeving aantonen.

Op 700m ten noordoosten van het terrein werden bij een archeologische prospectie⁶ aan de Hamstraat (CAI 208176) enkele kuilen en greppels met prehistorisch aardewerk aangetroffen. Verder werden op het terrein enkele silexartefacten als secundair materiaal gerecupereerd. Romeins aardewerk werd meestal samen met aardewerk uit latere periodes aangetroffen, waardoor de aangetroffen sporen niet als Romeins kunnen gedateerd worden. 780m ten zuidwesten van het projectgebied werd ter hoogte van CAI 700057 een losse muntvondst aangetroffen die in de late ijzertijd dateert.

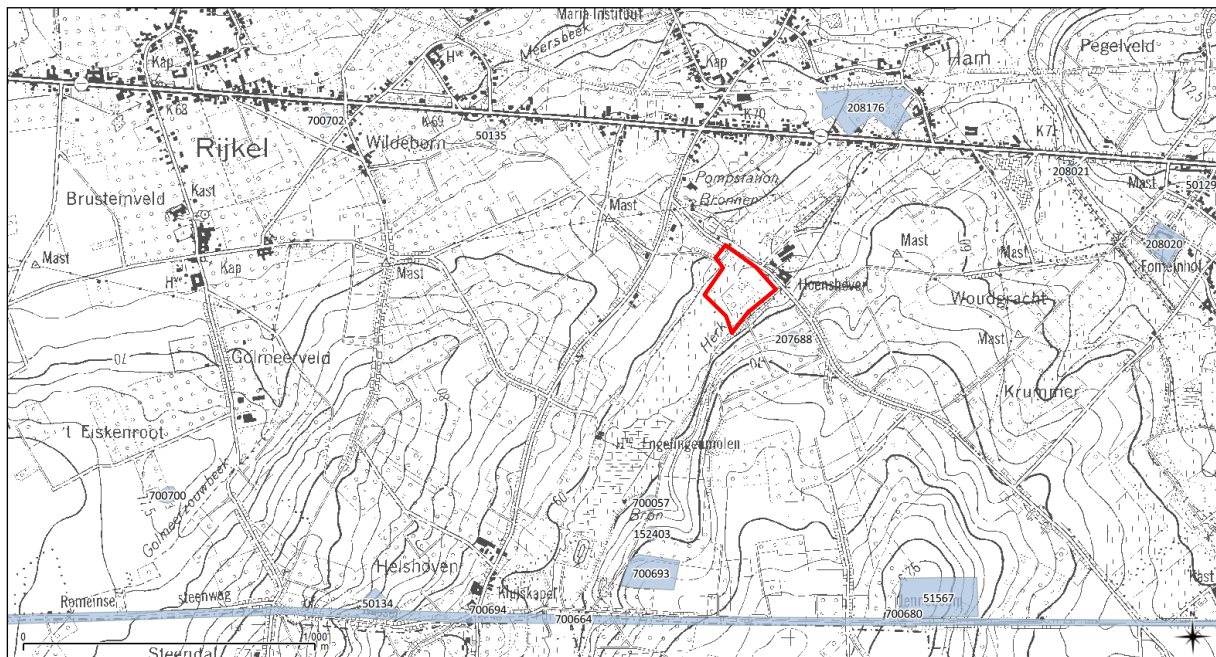
Het tracé van de Romeinse weg Tongeren-Tienen-Kassel, waarvan het tracé nog steeds als weg wordt gebruikt, situeert zich 1km ten zuiden (CAI 700664) van het projectgebied. Van de Romeinse bewoning in Hoepertingen getuigen twee genivelleerde tumuli (CAI 700698) langs de Vestraat, 2km ten noorden van het onderzoeksterrein. Dakpannen, silexblokken en ander Romeins bouwmateriaal werd gerecupereerd ter hoogte van CAI 50135, 1km ten noordwesten van het projectgebied. Een losse Romeinse aardewerkvondst werd 500m verder in noordwestelijke richting aangetroffen ter hoogte van CAI 700702. Ook ter hoogte van CAI 700700 werden Romeinse scherven gerecupereerd. Een genivelleerde tumulus die in de midden-Romeinse tijd kan gedateerd worden, situeert zich in het gehucht Helshoven (CAI 50134). Archeologisch onderzoek⁷ bracht

⁶ WILLEMS M. en VANMONTFORT B. (2014) *Hoepertingen - Hamstraat. Archeologische prospectie met ingreep in de bodem*, EPA-rapport 46.

⁷ CAPENBERGHS J. (1985) *De begraafplaatsen uit de Romeinse tijd in het Limburgse Haspengouw*, onuitgegeven licentiaatthesi KULeuven, p. 81-84, 355-371, Pl. III en Pl. 20-25; ANNAERT R. (1982) *De Romeinse grafheuvels in het gebied van de Tungri*.

meerdere begravingen aan het licht. Het betrof een rechthoekige kuil met houten grafkist (graf 1) die naast een glazen urn met verbrande beenderresten van een jonge vrouw tal van grafgiftten (oa. zes terra sigillata borden, vijf terra sigillata schotels, twee geverniste bekers, een wrijfchaal, zes kruiken, een vierkante fles, vier prismaflesjes in een houten koffertje, verscheidene glazen schalen, twee strigiles, een ijzeren keteltje met bronzen rand en hengel, kralen) bevatte. Graf 2 betrof een ovale kuil met een kleine grafkist met de lijkrne van een vrouw en enkele bijgaven. Kuil 3 bevatte het grootste deel van de brandstapelresten en enkele voorwerpen (aardewerk, brons) in een houten kist. Een kruik met crematieresten (graf 4) van een vrouw werd gevonden in de noordelijke tumulusflank. Ook bij prospectie ter hoogte van **CAI 152403** en **CAI 700693** werden Romeinse dakpannen en potscherven aangetroffen.

Ca. 220m ten zuidoosten van het terrein werd bij een metaaldetectie een metalen niet geïdentificeerde zegelstempel gerecupereerd (**CAI 207668**). **CAI 208020** geeft het op de *Ferrariskaart* aangeduide Fonteinhof (site met walgracht) weer. **CAI 700697**, tenslotte, duidt de laat-middeleeuwse Kluiskepel aan.

Afb. 8: Detail uit de Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van de omliggende vindplaatsen en het projectgebied (rood). (Bron: CAI/QGIS)

2. Het archeologisch onderzoek

2.1 Doelstelling

Het terrein zal als een overstromingsgebied ingericht worden, hiervoor dienen enkele oeverwallen aangepast, twee dijken aangelegd en twee poelen uitgegraven te worden. De oeverwallen worden enkel opgehoogd en dienen bijgevolg niet onderworpen te worden aan een archeologisch onderzoek. Bij de aanleg van de poelen en dijken zal wel in de ondergrond gegraven worden. Daar waar de graafwerken de mogelijk archeologische ondergrond dusdanig verstoren, dient door middel van een proefsleuvenonderzoek het gebied onderzocht te worden.

Aan de hand van de aangelegde sleuven (cfr. *Infra* 2.3 Methodiek) kan zo een inschatting gemaakt worden van de mogelijke impact op archeologisch waardevolle zones. Door middel van enkele profielputten (cfr. *Infra* 2.3

Aspecten van het grafritueel. Onuitgegeven Licentiaatsthesis KULeuven; LUX G.V. en H. ROOSENS (1971) 'Een Gallo-Romeins grafveld te Gors-Opleeuw', in: *Het Oude Land van Loon* 25, p. 5-52; ROOSENS H. en LUX G.V. (1974) 'Gallo-Romeinse tumulus te Helshoven onder Hoepertingen', *Archaeologia Belgica* 164; LUX G.V. (1970) 'Hoepertingen: een genivelleerde Gallo-Romeinse tumulus', in: *Archeologie*, 1970-2, p. 89 en Pl. XII; DE BOE G. (1974) 'Tumulus', in: *Archeologie*, 1974-2, p. 109-110.

Methodiek) verspreid over het terrein is het tevens mogelijk om de bodemopbouw van het terrein in kaart te brengen.

Volgende onderzoeksvragen dienen bij het proefsleuvenonderzoek beantwoord te worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er tekenen van colluvium/ alluvium?
- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;
  - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
  - Wat is de omvang?
  - Komen er oversnijdingen voor?
  - Wat is het, geschatte, aantal individuen?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd zijn door geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan bedreiging weggenomen/ verminderd worden (maatregelen behoud *in situ*)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
  1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
  2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

2.2 Verloop

De vergunning voor het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem en voor het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector werd aangevraagd op 29 september 2015 en uitgereikt op 8 oktober 2015. Beide vergunningen (2015/450 en 2015/450(2)) staan op naam *Joris Steegmans (Aron bvba)*. De vroegste startdatum lag op 16 oktober.

Het onderzoek werd uitgevoerd op 4 november door *Joris Steegmans (Aron bvba)*, *Inge Van de Staey (Aron bvba)* en *Daan Celis (Aron bvba)*. Landmeter van dienst was *Joris Steegmans (Aron bvba)*. Het bodemkundige aspect werd verzorgd door *Chris Cammaer (ACC Geology)*. Het project werd intern begeleid door *Elke Wesemael (zaakvoerder, Aron bvba)*. Contactpersoon bij de Vlaamse Overheid was *Ingrid Vanderhoydonck (agentschap Onroerend Erfgoed)*. De graafwerken werden verzorgd door *Bernard en Jos bvba* uit Borgloon. Tijdens het onderzoek werd het terrein bezocht door *Natuurpunt* en *Kathleen Meirens (directie Ruimte, provincie Limburg)*. De sleuven werden aansluitend op het onderzoek met goedkeuring van Ingrid Vanderhoydonck (*agentschap Onroerend Erfgoed*) meteen gedicht.

2.3 Methodiek

Het gehele projectgebied voor de overstromingszone was 3.697ha groot. De zone die verstoord werd door toekomstige graafwerken was echter slechts 0.928ha groot en werd op de aanwezigheid van archeologische waarden onderzocht door middel van 5 sleuven en 9 profielputten. Sleuf 1 (232m²) en 2 (58m²) volgden het tracé van de zuidoost-noordwest georiënteerde dijk met uitsprong naar het zuidwesten. Sleuf 3 en 4 (beiden 26m²) situeerden zich ter hoogte van zuidoostelijke uitgraving. De laatste sleuf (sleuf 4, 82m²) werd gegraven onder de kleine poel in het zuidwesten van het terrein. Ter hoogte van de centrale poel en dijk was het niet mogelijk om sleuven aan te leggen omwille van de natte ondergrond (*Afb. 9*). Hier werden enkel 4 profielputten uitgegraven. 3 profielputten werden gegraven in sleuf 1, in sleuf 3 en 5 werd telkens ook 1 profielput gegraven (allen 9m²). In totaal werd zo een oppervlakte van 460m² onderzocht. Dit komt neer op 1.2% van het totale onderzoeksgebied en 5% van de te onderzoeken zones.

De sleuven werden machinaal uitgegraven met een kraanbak van 2m en 0,5m tot 1,20m onder het maaiveld aangelegd. Daar waar de moederbodem dusdanig verstoord werd door oude boomstronken werden de sleuven onderbroken (*Bijlage 7. Overzichtsplan, grijze lijn, sleuf 1, sleuf 3 en sleuf 4*). In sleuf 1 werd de zone waar de (puin)ophoging meer dan 1m bedroeg (cfr. *Infra 3.1 Gaafheid van het terrein*) onderbroken uit veiligheidsoverwegingen (*Afb. 10*).

Afb. 9 (links): Zicht op de aanleg van profielput 5 in de natte zone van de grote poel met riet.

Afb. 10 (rechts): Zicht op de onstabiele puinlaag in sleuf 1.

De aangetroffen sporen werden opgeschoond en geregistreerd. 4 sporen⁸ werden gecoupeerd. De contouren van de sleuven, de maaiveldhoogtes, de profielputten en de sporen werden digitaal ingemeten met een GPS. Het gevonden materiaal is bekeken door *Natasja De Winter (Aron bvba)*.

3. Onderzoeksresultaten

3.1 Gaafheid van het terrein

Het gebied, gelegen in een beekvallei, was in gebruik als grasland, en was behalve met grassen begroeid met struiken, bomen (populieren) en riet. Verspreid over het gebied kwamen ook oude wortelstronken van

⁸ S1 (sleuf 1, profielput 9), S2, S7 en S10 (allen sleuf 1).

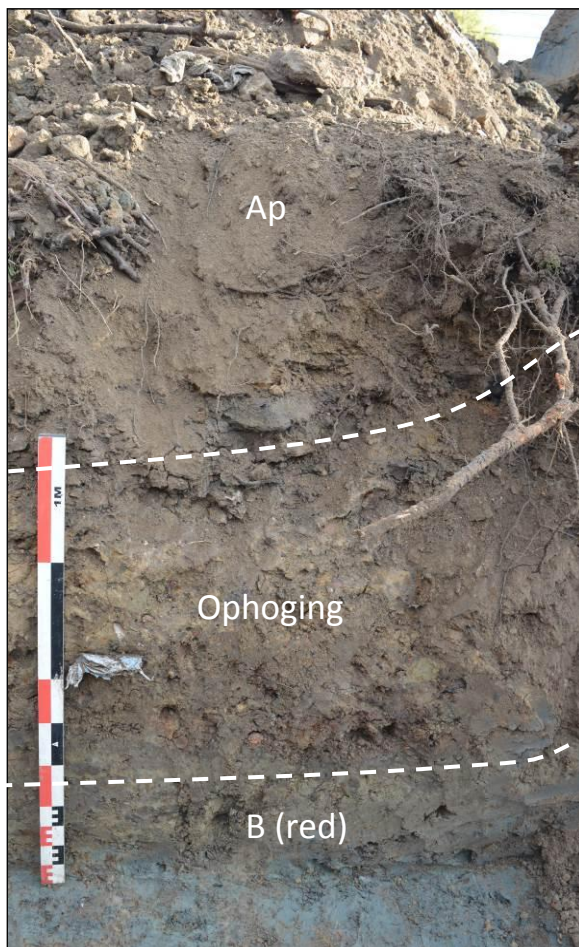
gezaagde populieren voor, en in de lager gelegen delen enkele natte moerassige poelen en grachten. Zowel in het noorden als in het noordwesten van het terrein was, parallel met de Hoenshovenstraat en tot ca. 60m naar het centrum van het projectgebied toe, een opduikende rug onder het grasland op te merken (Afb. 11).

Afb. 11: Landschapsfoto met aanduiding (witte stippellijn) van de ophoging parallel met de Hoenshovenstraat. De toen reeds gedichte sleuf 1 is tevens te zien.

Afb. 12: Panoramafoto met aanduiding (witte stippellijn) van de puinophoging in sleuf 1.

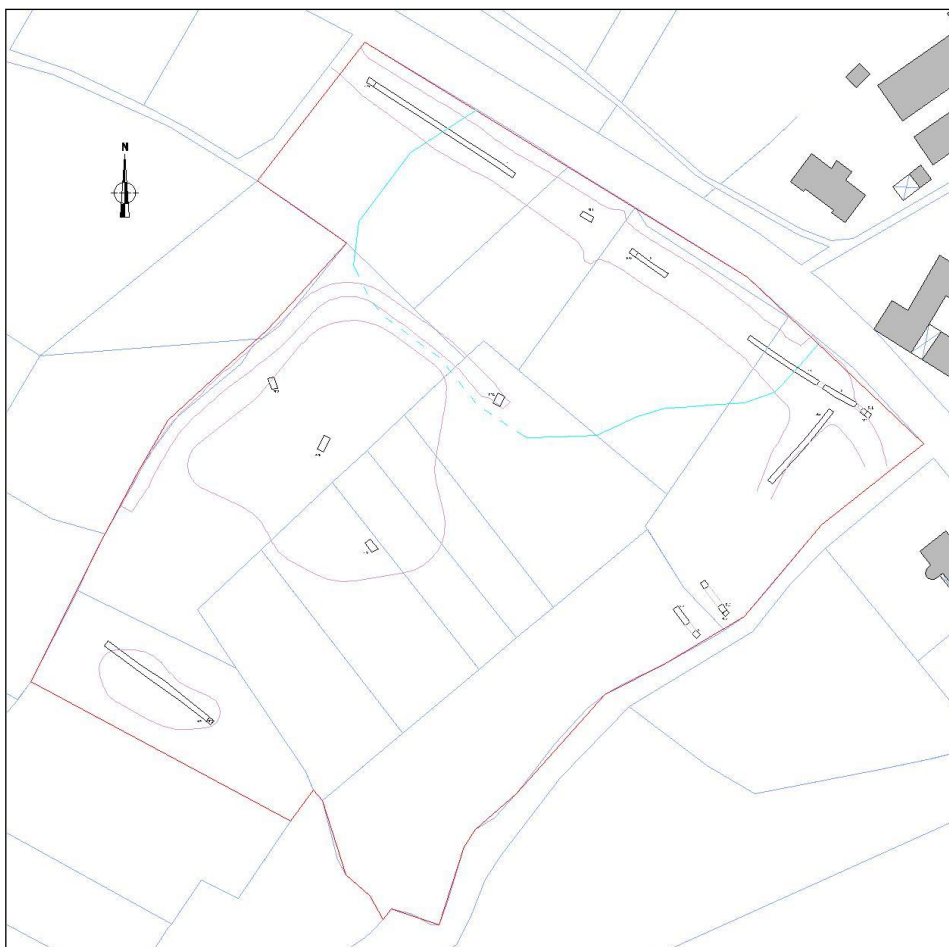

Afb. 13 (links): Foto van profielput 2 (sleuf 1) met aanduiding van de horizonten en de ophoging.

Afb. 14 (rechts): Foto van profielput 4 met aanduiding van de horizonten en de ophoging.

Afb. 15: Schematische voorstelling van het projectgebied (rood) met aanduiding van de puinlaag (lichtblauw).

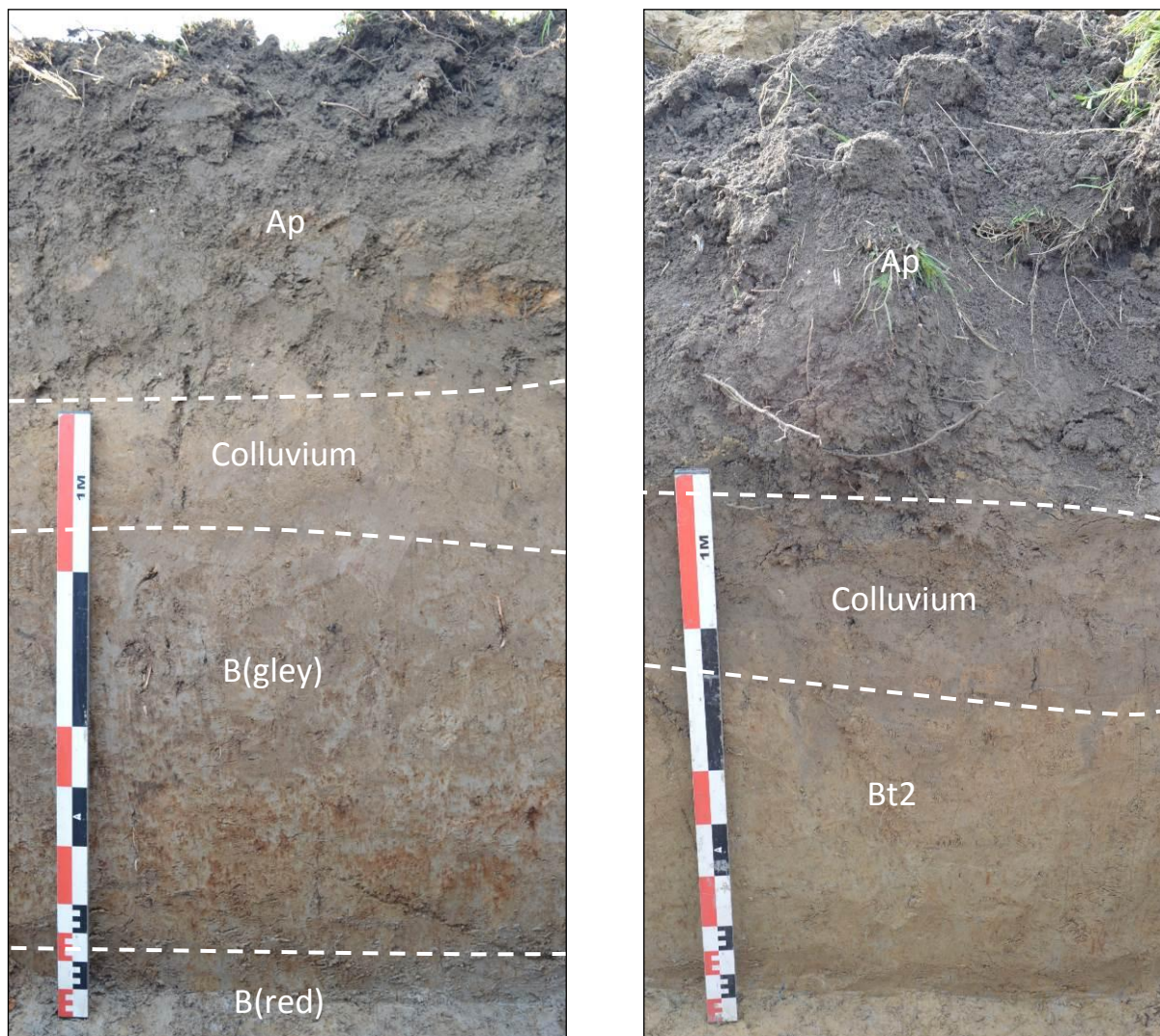
Afb. 16: Landschapsfoto van de drassige, moerassige poel met riet.

Deze ophoging, die ondergronds bleek te bestaan uit teelaarde gemengd met rubberen banden, beton en ander puin, was te zien in sleuf 1 (Afb. 12 en 13) en profielput 4 (Afb. 14) en kwam voor tot op 1.20m onder het maaiveld. In de jaren '70 was het terrein gebruikt als een gemeentelijk stortveld, vanaf de Hoenshovenstraat.⁹ Het aangevulde pakket met teelaarde en gestort puin werd over ongeveer de volledige lengte van sleuf 1 vastgesteld en zorgde voor een verhoging van het maaiveld met ca. 1m (van 55.534m TAW naar 56.521m TAW) (Afb. 15). Aan de noordzijde van het projectgebied sloot de ophoging aan met de natuurlijke helling.

Centraal op het onderzoeksgebied lag een moerassige zone, begroeid met riet (Afb. 16). Dit vochtige gebied situeert zich exact waar later een poel zou uitgegraven worden. Door het natte karakter van deze zone werden hier enkel profielputten (5 tot 8, Afb. 19-22) uitgegraven.

3.2 Bodemopbouw

Afb. 17 (links): Foto van profielput 3 (sleuf 3) met aanduiding van de aanwezige horizonten.

Afb. 18 (rechts): Foto van profielput 9 (sleuf 1) met aanduiding van de aanwezige horizonten.

Bodemkundig is een groot deel van het onderzoeksgebied gekenmerkt door een AFp-serie. Het betreft natte leembodems zonder profielontwikkeling. Onder een 60cm dikke grijze teelaarde (Ap, Afb. 17) bevindt zich een pakket *colluvium* van 30cm dik. Ca. 90cm onder het maaiveld begint de bodem gleyverschijnselen te vertonen, en op 1.60m komen we aan een blauwgrijze reductiehorizont (B(red)). AFp-bodems worden het ganse jaar beïnvloed door een permanente ondiepe grondwatertafel. Duidelijke roestvlekken beginnen op minder dan

⁹ Mondelinge mededeling van een buurtbewoner en *Natuurpunt* tijdens het onderzoek.

50cm onder de teelaarde en kunnen reeds in de bovengrond aangetroffen worden. Op minder dan 125cm onder de teelaarde komt een volledig blauwgrijze gereduceerde horizont voor. Deze gronden beslaan smalle stroken in de beekvalleien, vooral langs de bovenloop van de verschillende beken. Ze zijn ongeschikt voor gebruik als bouwland wegens hun tamelijk slechte drainering, maar dragen goed tot matig goed weiland.¹⁰

De noordwestelijke hoek wordt gekenmerkt door een ander bodemserie: Abp-bodem. Het zijn droge leembodems zonder profielontwikkeling, met een textuur B-horizont op matige diepte bedolven door *colluvium*. Deze colluviale bodems bestaan uit lemig oppervlaktemateriaal dat geërodeerd werd van de hoger liggende hellingen en plateau's en zich aan de voet van de helling heeft geaccumuleerd. Hier is de Ap-horizont 40cm dik (Afb. 18). Hieronder komt een 30cm dik pakket *colluvium*. Hieronder bevindt zich een bedolven B2t-horizont.

Afb. 19, 20, 21 en 22: Foto van profielputten 5 (links boven), 6 (rechts boven), 7 (links onder) en 8 (rechts onder) met aanduiding van de aanwezige horizonten.

¹⁰ VAN RANST E. & SYS C. (2000) Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (schaal 1: 20.000), Gent.

De vier gezette profielputten (5 tot 8, Afb. 19-22) in de natste zone van het terrein, daar waar de twee poelen zullen worden uitgegraven, bevestigde de hierboven beschreven bodem. Door het natte karakter van deze zone, worden er hier geen archeologische sporen verwacht.

3.3 De archeologische sporen en vondsten

Tijdens het onderzoek werden in totaal 10 sporen geregistreerd. Alle sporen werden aangetroffen in het noordelijk uiteinde van sleuf 1, en situeerden zich op de hoger gelegen zone van het onderzoeksgebied. Deze zone is tevens het gebied dat bodemkundig gekend is als een droge leembodem zonder profielontwikkeling, met een B2t-horizont bedolven onder *colluvium*. Aan de hand van hun uiterlijk en samenstelling kunnen deze sporen in twee groepen onderverdeeld worden. Vier sporen¹¹ werden gecoupeerd. Alle gerecupereerde vondsten dateerden deze sporen in de volle tot late middeleeuwen.

Afb. 23: Vlakfoto van de sporen in sleuf 1 (van links naar rechts: S4, S5(vooraan), S3 (tegen de sleufwand), S2 en S1).

Groep 1¹² betrof 5 sporen die allemaal gevuld zijn met een grijs pakket, gelijkaardig aan en aansluitend bij het pakket *colluvium* wat zich onder de teelaarde laat opmerken. Buiten dit homogene pakket was er geen andere laag of vulling te bemerken. Het was een grijsbruin tot donkergrijs leempakket met spikkels houtskool, steenkool en baksteen. De aflijning was relatief scherp. Het betrof 4 kuilen en 1 greppel. De kuilen hadden een aan variërende diameter van ca. 1m tot 50cm. 1 kuil¹³ en de greppel¹⁴ werden gecoupeerd. De kuil (Afb. 23 en 24) had een vlakke bodem met een komvormige verdieping (35cm onder het aangelegde vlak) in het noordwesten. De noordoost-zuidwest georiënteerde greppel was licht komvormig en zeer ondiep (15cm) onder het aangelegde vlak bewaard. Deze greppel bevatte Maaslands aardewerk dat gedateerd kan worden vanaf 850. Vermoedelijk is dit materiaal van de heuvel geërodeerd en vermengd geraakt met jonger materiaal. Het andere materiaal uit deze contexten dateert deze groep eerder op het einde van de volle middeleeuwen tot in de late middeleeuwen.

¹¹ S1 (Sleuf 1, profielput 9), S2, S7 en S10 (allen sleuf 1).

¹² S2, S3, S6, S9 en S10 (allen sleuf 1).

¹³ S2 (sleuf 1).

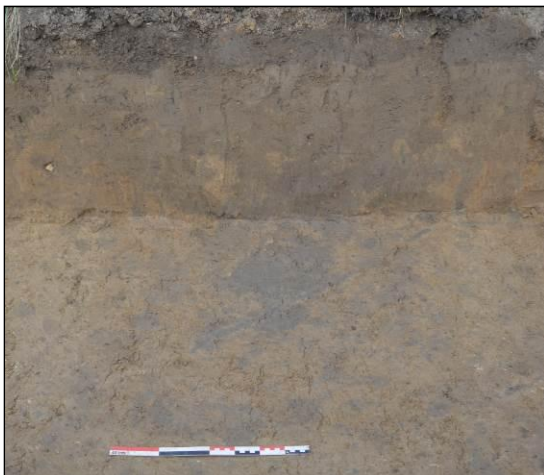
¹⁴ S10 (sleuf 1).

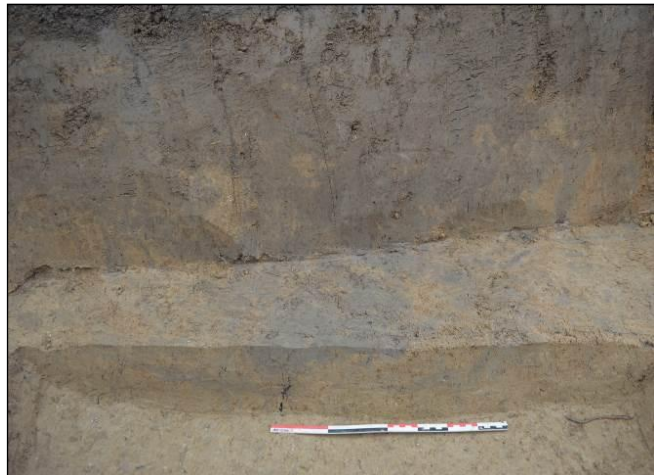

Afb. 24: Coupefoto van kuil S4, sleuf 1.

Groep 2¹⁵ betrof evenzeer 5 sporen die allemaal een bruine gevlekte lemige vulling hadden met daarop een nagezakte laag *colluvium*. De originele vulling was sterk gebioturbeerd. In deze vulling waren amper inclusies te zien, buiten een paar spikkels houtskool en kleine spikkels van baksteen en/ of dakpannen. Het betrof 4 kuilen en 1 gracht. 2 kuilen werden op het einde van de sleuf aangesneden (Afb. 23). Ze hadden een langwerpige tot ronde vorm en hadden een diameter tot 1.10m. De andere 2 kuilen kunnen mogelijk geïnterpreteerd worden als paalkuilen. Ze hadden een rechthoekige vorm (Afb. 25) met gebogen hoeken en hadden een lengte van 80cm tot 60cm en een breedte van 60cm tot 50cm. De sporen lagen 4.80m van elkaar en hadden een lichte noordoost-zuidwest oriëntatie. Eén paalkuil vertoonde een kern en was in coupe licht komvormig (Afb. 26). Het laatste spoor betrof een 5m brede gracht die noordoost-zuidwest georiënteerd was. Bij het zetten van een boring werd deze nog tot op 50cm onder het aangelegde vlak geregistreerd. Dieper werd de bodem te nat om verder correct te boren. Deze sporen waren schaars wat materiaal betrof. Het aanwezige materiaal dateerde deze contexten tevens in de late middeleeuwen.

Afb. 25 (links): Vlakfoto van (paal)kuil S7, sleuf 1.

Afb. 26 (rechts): Profielfoto van (paal)kuil S7, sleuf 1.

¹⁵ S1, S4, S5, S7 en S8 (allen sleuf 1).

Conclusie en aanbevelingen

Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding? Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden? Zijn er tekenen van colluvium/ alluvium? Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?

Bijna het gehele onderzoeksgebied wordt gekenmerkt door een natte leembodem zonder profielontwikkeling (AFp). In het noordwesten van het terrein werd de teelaarde afgedekt met een tot 1.20m dik gemengd puin- en afvalpakket. Een 30cm tot 60cm dik pakket teelaarde rust op andere plekken in de vallei op een 30cm dik pakket *colluvium*. Hieronder bevindt zich de B-horizont die op 90cm gleyverschijnselen vertoont en op 1.60m onder het maaiveld tot een blauwgrijze reductiehorizont verkleurt. Op het hoger gelegen noordelijke deel van het gebied wordt de bodem gekenmerkt door een droge leembodem zonder profielontwikkeling (Abp). Ook hier komt tot 30cm onder de teelaarde een laag *colluvium* voor. Hieronder bevindt zich de B2t-horizont.

Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving. Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen? Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes? Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie? Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?

Er zijn 10 antropogene sporen aanwezig in de noordwestelijke hoek van sleuf 1. De sporen kunnen onderverdeeld worden in 2 groepen. **Groep 1** bevat voornamelijk sporen die gevuld werden met een pakket dat aansluit bij het *colluvium*. Het betrof enkele kuilen met een variërende diameter en een scherpe aflijning. Deze groep kan gedateerd worden in de volle tot late middeleeuwen. **Groep 2** omvat sporen die onder een nagezakte laag *colluvium* een stevig gebioturbeerde bruine leemvulling vertoonden. betrof 2 kuilen, 2 paalkuilen en 1 gracht. Al de sporen zijn goed bewaard maar zijn door hun positie op de helling vermoedelijk wel deels geërodeerd. De 2 paalkuilen konden door de beperkte breedte van de sleuven niet aan een structuur gelinkt worden. Deze groep kan laatmiddeleeuws gedateerd worden. De zone is gesitueerd op een hoger gelegen deel van het terrein. Het betrof hier een zone met droge leembodem en colluviale gronden. De occupatie heeft zich dan ook gesitueerd op deze drogere gelegen stukken aan de beekvallei. Een greppel in groep 1 en een mogelijke gracht in groep 2 lopen beiden van noordoost naar zuidwest en duiden mogelijk op een inrichting van het erf en/ of nederzetting.

Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;

- **Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?**
- **Wat is de omvang?**
- **Komen er oversnijdingen voor?**
- **Wat is het, geschatte, aantal individuen?**

Er zijn geen indicaties voor funeraire contexten. De onderzoeksvragen kunnen hier negatief beantwoord worden.

Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen? Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)? Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

De sporen situeren zich enkel op de drogere leembodems, in het noordwesten van het onderzoeksgebied. Het gebied ligt 2m hoger dan het huidige maaiveld centraal in de vallei. De vallei wordt in het noordwesten en in het zuidoosten omsloten door hoge heuvelruggen. In het westen gaat deze heuvelrug tot 80m TAW. De sporen onderaan de helling zijn mogelijk reeds deels geërodeerd. De vulling van de sporen is zo ook vermengd geraakt met ouder materiaal.

In de vallei zelf werden er geen archeologische sporen geregistreerd. Het natte karakter van deze zone maakte bewoning hier niet mogelijk.

Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen? Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats? Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

De sporen kunnen niet gelinkt worden aan gekende nabij gelegen archeologische vindplaatsen. Op 1km ten zuiden van het terrein situeert zich echter het tracé van de Romeinse weg Tongeren-Tienen-Kassel, die tot op heden nog gebruikt wordt. Via de hoge heuvelrug ten westen van het terrein kon hiermee makkelijk aansluiting gevonden worden. Het is mogelijk dat op deze hoger gelegen rug een nederzetting aanwezig was. De bewoningssporen reiken hier mogelijk tot aan de vallei. Het is ook goed mogelijk dat deze vondsten via het *colluvium* van de helling zijn geschoven, en in deze sporen verzeild zijn geraakt. Een waardevolle archeologische vindplaats is mogelijk meer naar het westen op de rug te situeren. De bewaringstoestand van de aangetroffen sporen is goed.

Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen? Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud *in situ*)? Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:

- **Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?**
- **Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?**

Enkel in de noordwestelijke hoek van het terrein komen archeologische sporen voor. Hier zal, alvorens een dijk opgeworpen wordt, het terrein tot maximaal 30cm (enkel de teelaarde) onder maaiveld afgegraven worden. De archeologische sporen liggen hier op 60cm onder het maaiveld. Hierdoor worden de aanwezige archeologische sporen niet verstoord. Een behoud *in situ* van de sporen is aangewezen en mogelijk. Om deze reden wordt er geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt voor het onderzoeksgebied **geen vervolgonderzoek** geadviseerd. Gezien de aard van de werkzaamheden is hier een behoud van de sporen *in situ* mogelijk.

Indien voorafgaand aan de werkzaamheden in het overstromingsgebied de zone met de gestorte en vervuilde bodem wordt gesaneerd, dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van archeologische sporen ter hoogte van het meest noordelijke deel van de bufferdijk.

Bovenstaande aanbevelingen dienen louter ter advisering van het bevoegd gezag zijnde de afdeling Onroerend Erfgoed Vlaanderen van het Agentschap Ruimtelijke Ordening. Een definitieve beslissing tot het al of niet uitvoeren van een vervolgonderzoek ligt dan ook bij dit bevoegd gezag.

Indien u nog vragen heeft, kan u steeds contact opnemen met de bevoegde erfgoedconsulent van het agentschap *Onroerend Erfgoed, afdeling Limburg*.

T.a.v. Ingrid Vanderhoydonck
Koning Astridlaan 50, bus 1
3500 Hasselt
Ingrid.vanderhoydonck@rwo.vlaanderen.be

Bibliografie

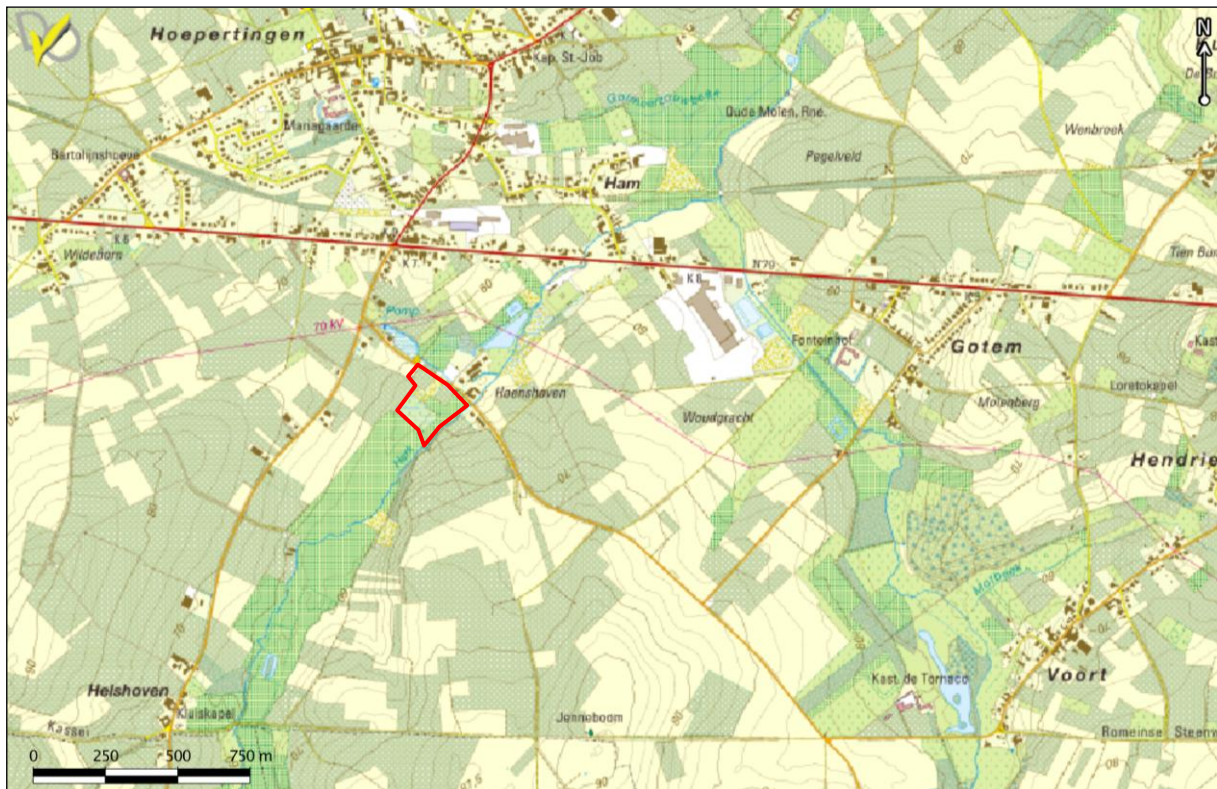
- ANNAERT R. (1982) *De Romeinse grafheuvels in het gebied van de Tungri. Aspecten van het grafritueel*. Onuitgegeven Licentiaatsthesis KULeuven
- BAEYENS L. (1958) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Heers 106 W*.
- BORREMANS R. & WARGINAIRE R. (1966) *La céramique d'Andenne. Recherches de 1956-1965*. Rotterdam.
- CAPENBERGHS J. (1985) *De begraafplaatsen uit de Romeinse tijd in het Limburgse Haspengouw*, onuitgegeven licentiaatsthesis KULeuven.
- DE BOE G. (1974) 'Tumulus', in: *Archeologie*, 1974-2, p. 109-110.
- LUX G.V. en H. ROOSENS (1971) 'Een Gallo-Romeins grafveld te Gors-Opleeuw', in: *Het Oude Land van Loon* 25, p. 5-52
- LUX, G.V. (1970) 'Hoepertingen: een genivelleerde Gallo-Romeinse tumulus', in: *Archeologie*, 1970-2.
- ROOSENS H. en LUX G.V. (1974) 'Gallo-Romeinse tumulus te Helshoven onder Hoepertingen', *Archaeologia Belgica* 164
- VAN RANST E. & SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (schaal 1: 20.000)*, Gent.
- WILLEMS M. en VANMONTFORT B. (2014) *Hoepertingen - Hamstraat. Archeologische prospectie met ingreep in de bodem*, EPA-rapport 46.

Sites

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be>
<http://www.molenechos.org/molen.php?AdvSearch=39>

Projectcode:	HO-15-HO
Vindplaatsnaam	Borgloon, Hoenshovenstraat (overstromingszone Herk L35)
Opdrachtgever:	Provincie Limburg (directie Ruimte) Universiteitslaan 1 3500 Hasselt
Opdrachtgevende overheid:	Agentschap Onroerend Erfgoed
Uitvoerder:	Aron bvba
Vergunninghouder:	Joris Steegmans
Dossiernummer vergunning:	2015/450 en 2015/450 (2)
Begin vergunning:	16/10/2015
Einde vergunning:	Einde der werken
Aard van het onderzoek:	Prospectie met ingreep in de bodem
Begindatum onderzoek:	5 november 2015
Einddatum onderzoek:	5 november 2015
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Borgloon
Deelgemeente:	Hoepertingen
Adres:	Hoenshovenstraat/ Helshovenstraat
Kadastrale gegevens:	Afdeling 12, sectie D, percelen 27, 28d, 29b, 30, 31c, 33a, 34a, 35, 36e, 38a, 38b, 39, 40, 41a, 45 en 37
Coördinaten:	X: 214808.737 Y: 166191.502
Totale oppervlakte:	3.697ha (afgebakende zone 0.928ha)
Te onderzoeken:	12.5%
Onderzochte oppervlakte:	460m ² (1.2% gehele zone of 5% afgebakende zone)
Bodem:	AFp en Abp
Archeologisch depot:	Provincie Limburg, Directie Ruimte Universiteitslaan 1 3500 Hasselt

Afb: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (rood). (bron: AGIV)

Bijzondere voorwaarden:	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Borgloon, Hoenshovenstraat (overstromingszone Herk L35)
Omschrijving van de archeologische verwachtingen:	Het terrein zelf is nog niet onderzocht, in de ruime omgeving komen wat archeologisch waardevolle sporen voor
Wetenschappelijke vraagstelling m.b.t. het onderzoeksgebied:	-Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving + duiding?

	<p>-In hoeverre is de bodemopbouw intact?</p> <p>-Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?</p> <p>-Zijn er tekenen van erosie?</p> <p>-Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?</p> <p>-Zijn er losse vondsten (aardewerk, lithische artefacten, ...) aanwezig? Zo ja, zijn dit geïsoleerde vondsten of is er sprake van vondstconcentraties? Kunnen deze concentraties wijzen op de aanwezigheid van een prehistorische site?</p> <p>-Hoe is de bewaringstoestand van deze prehistorische site(s)?</p> <p>-Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.</p> <p>-Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?</p> <p>-Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?</p> <p>-Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?</p> <p>-Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?</p> <p>-Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?</p> <p>-Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?</p> <p>-Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?</p> <p>Zo ja;</p> <p>☐ Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?</p> <p>☐ Wat is de omvang?</p> <p>☐ Komen er oversnijdingen voor?</p> <p>☐ Wat is het, geschatte, aantal individuen?</p> <p>-Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?</p> <p>-Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?</p> <p>-Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?</p> <p>-Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?</p> <p>-Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?</p> <p>-Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?</p> <p>-Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?</p> <p>-Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?</p> <p>-Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek? 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek? <p>-Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?</p> <p>-Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?</p>
Geplande werkzaamheden:	<p>Het terrein zal als een overstromingsgebied ingericht worden, hiervoor dienen enkele oeverwallen aangepast, twee dijken aangelegd en twee poelen uitgegraven te worden. De oeverwallen worden enkel opgehoogd en dienen bijgevolg niet onderworpen te worden aan een archeologisch onderzoek.</p>
Eventuele randvoorwaarden:	<p>Conform de bijzondere voorwaarden</p>

Kleur:

Blauw	BL
Bruin	BR
Donker (kleur)	DO
Geel	GE
Gevlekt	VL
Grijs	GR
Groen	GRO
Leemkleurig	LE
Licht (kleur)	LI
Mergelkleur	ME
Oranje	OR
Paars	PA
Roest(kleurig)	ROE
Rood	RO
Wit	WI
Zwart	ZW

Samenstelling:

Baksteen	Ba
Breuksteen	Bs
Grind	Gr
Hout	Ho
Houtskool	Hk
Kalk	Ka
Kalksteen	Ks
Kei	Kei
Kiezel	Kz
Klei	Kl
Leem	Le
Leisteen	Lei
Mergel	Me
Moederbodem	Moe
Mortel	Mo
Natuursteen	Ns
Dakpan	Dp
Silex	Si
Slak	Sl
Steenkool	Sk
Verbrand	Vb
Zand	Za
Zandsteen	Zs
Zavel	Zv
Ijzeroxide	Fe
Fosfaat (groene band)	Ff
Mangaan	Mn

Hoeveelheid:

Zeer weinig	zw
Weinig	w
Matig	m
Veel	v
Zeer veel	zv

Periodes:

Bronstijd	BRONS
- Vroege Bronstijd	BRONSV
- Midden Bronstijd	BRONSM
- Late Bronstijd	BRONSL
IJzertijd	IJZ
- Vroege IJzertijd	IJZV
- Midden IJzertijd	IJZM
- Late IJzertijd	IJZL
Romeins	ROM
- Vroeg Romeins	ROMV
- Midden Romeins	ROMM
- Laat Romeins	ROML
Middeleeuwen	MID
- Vroege Middeleeuwen	MIDV
- Volle Middeleeuwen	MIDH
- Late Middeleeuwen	MIDL
- Post Middeleeuwen	MIDP

Materiaalcategorie:

Glas	GL
Keramik	AW
Metaal	ME
Mortel	MO
Organisch	OR
Pleisterwerk	PL
Terracotta	TC
Steen	ST

Aardewerk:

Dikwandig (ROM)	DW
Dikwandig amfoor (ROM)	AM
Dikwandig dolium (ROM)	DO
Dikwandig wrijfschaal (ROM)	MO
Gebronsd (ROM)	GB
Geglazuurd (MID)	+ GL
Geverfd (ROM)	GV
Gladwandig (ROM)	GW
Grijsbakkend (MID)	GRIJS
Handgevormd	HA
Kurkwaar	KU
Maaslands witbakkend (MID)	MAAS-TG1
Maaslands roodbakkend (MID)	MAASL-TG3
Pompejaans rood (ROM)	PR
Porselein	PORS
Protosteengoed (MID)	PSTG
Roodbakkend (MID)	ROOD
Roodbeschilderd (MID)	RBES
Ruwwandig (ROM)	RW
Steengoed (MID)	STG
Terra nigra (ROM)	TN
Terra rubra (ROM)	TR
Terra sigillata (ROM)	TS
Lowlands (ROM)	LOW
Witbakkend (MIDP)	WIT

Spoornr	Laag	Werkput	Vlak	Gecoupeerd	Soort	Beschrijving	Vorm	Afmetingen (L x B x D (m))	Kleur	Samenstelling	Oriëntatie	Begin	Einde	Relaties	Opmerking
1	0	1/ PP9	1	Ja	Kuil/ Greppel	Zichtbaar in vlak en in profiel	Langwerpig	Diepte: 60cm, 1m x 90cm zichtbaar	/		NO-ZW	/	/	Onder colluvium	/
2	0	1	1	Ja	Kuil	Kuil, gevuld met colluvium	Rond	Diameter: 1m	BRGR	Le + Sp Hk (w), Br Hk/ Sk (w), Sp Ba (w)	/	/	/	Onder colluvium, doorheen S5	/
3	0	1	1	Nee	Kuil	Tegen de profielwand, gevuld met colluvium	Rond?	66cm x 28cm zichtbaar	BRGR	Le + Sp Hk (w), Br Hk/ Sk (w), Sp Ba (w)	/	/	/	Onder colluvium, doorheen S4	/
4	0	1	1	Nee	Kuil	/	Rond	1,10m x 80cm zichtbaar	/	/	NO-ZW	/	/	Onder colluvium	/
4	1	1	1	Nee	Laag	Gelijkend op colluvium	/	/	BRGR	Le + Sp Hk (w), Br Hk/ Sk (w), Sp Ba (w)	/	/	/	Onder colluvium, op S4.2	/
4	2	1	1	Nee	Laag	/	/	/	BRGR + VI BR	Le + Sp Hk	/	/	/	Onder S4.1	/
1	1	1/ PP9	1	Nee	Laag	Vulling gelijkend op colluvium	/	/	BRGR	Le + Sp Hk (w), Br Hk/ Sk (w), Sp Ba (w)	/	/	/	Onder colluvium, op S1.2	/
1	2	1/ PP9	1	Nee	Laag	/	/	/	BRGR + VI BR	Le + Sp Hk (w), Ba (w)	/	/	/	Onder S1.2	/
5	0	1	1	Nee	Kuil	/	Rechthoek met afgeronde hoeken	70 x 60cm zichtbaar	BRGR + VI BR	Le + Sp Hk	O-W	/	/	Onder S2	/
6	0	1	1	Nee	Kuil?	Zichtbaar tegen profiel, restant colluvium	Rond?	63 x 30cm zichtbaar	BRGR	Le + Sp Hk (w), Ba (w)	/	/	/	Onder colluvium?	/
7	0	1	1	Ja	Kuil	Zichtbaar tegen profiel	Rechthoek met afgeronde hoeken	68 x 83cm zichtbaar	/	/	NO-ZW	/	/	Onder colluvium	/
7	1	1	1	Ja	Laag	/	/	/	DOGR BRGR	Le + Sp Hk (m)	/	/	/	Onder colluvium, op S7.2	/
7	2	1	1	Ja	Laag	/	/	/	BR LIBR	Le + Sp Hk (w)	/	/	/	Onder S7.1	/
8	0	1	1	Nee	Gracht/ Kuil	Doorsnijdt de sleuf	Langwerpig	4,80m breed	/	/	N-Z	/	/	Onder colluvium	/
8	1	1	1	Nee	Laag	/	/	/	BR LIBR VI GR	Le + Sp Hk (w), Ba/ Dp (zzw)	/	/	/	Onder colluvium, op S8.2	/

8	2	1	1	Nee	Laag	/	/	/	BRGR	Le + Sp Ba	/	/	/	Onder S8.1	/
9	0	1	1	Nee	Kuil	Restant colluvium?	Onregelmatig	50 x 55cm	BRGR	Le + Sp Hk (w), Br Hk/ Sk (w), Sp Ba (w)	/	/	/	/	/
10	0	1	1	Nee	Greppel	Gevuld met colluvium	Langwerpig	40cm breed	BRGR	Le + Sp Hk (w), Ba/ Dp (zzw)	NO-ZW	/	/	Onder colluvium	/

DSC-nummer	Soort opname	Werkput	Spoornummer	Beschrijving	Genomen uit	Opmerkingen
0001	Profiel	3/ PP3	/	/	ZW	/
0002	Overzicht	3	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZO	/
0003	Overzicht	3	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZO	/
0004	Overzicht	3	/	Met lat	ZO	/
0005	Overzicht	3	/	/	ZO	/
0006	Overzicht	4	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZO	/
0007	Werkfoto	/	/	/	NO	/
0008	Overzicht	4	/	Met lat	ZO	/
0009	Overzicht	4	/	/	ZO	/
0010	Werkfoto	PP4	/	/	NO	/
0011	Werkfoto	/	/	Zicht op de plaats met riet en water	NO	/
0012	Werkfoto	/	/	Zicht op de plaats met riet en water	N	/
0013	Werkfoto	/	/	/	NW	/
0014	Werkfoto	PP4	/	Zicht op Gracht N	ZO	/
0015	Werkfoto	PP4	/	Zicht op Gracht N	ZO	/
0016	Werkfoto	/	/	/	NW	/
0017	Werkfoto	/	/	/	NW	/
0018	Werkfoto	/	/	/	ZO	/
0019	Werkfoto	PP4	/	Aanleg sleuven, aanwezigheid boomstronken	ZO	/
0020	Werkfoto	PP4	/	Aanleg sleuven, aanwezigheid boomstronken	ZO	/
0021	Profiel	PP4	/	Met bordje en lat	ZO	/
0022	Profiel	PP4	/	Met lat	ZO	/
0023	Profiel	PP4	/	Met lat	ZO	/
0024	Profiel	PP4	/	/	ZO	/
0025	Werkfoto	/	/	/	NW	/
0026	Werkfoto	/	/	/	NO	/
0027	Werkfoto	/	/	/	NO	/
0028	Werkfoto	/	/	/	NO	/
0029	Werkfoto	/	/	/	NO	/
0030	Werkfoto	/	/	/	NO	/
0031	Werkfoto	5/ PP5	/	Onder watergelopen profielput	ZW	/
0032	Werkfoto	5/ PP5	/	Onder watergelopen profielput	ZW	/
0033	Werkfoto	5	/	Onderwatergelopen sleuf	ZO	/
0034	Werkfoto	5	/	Onderwatergelopen sleuf	ZO	/
0035	Overzicht	5	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZO	/

0036	Overzicht	5	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZO	/
0037	Overzicht	5	/	Met lat	ZO	/
0038	Overzicht	5	/	/	ZO	/
0039	Werkfoto	5/ PP5	/	/	ZW	/
0040	Overzicht	5	/	Met lat	ZO	/
0041	Overzicht	5	/	Met lat	ZO	/
0042	Overzicht	5	/	/	ZO	/
0043	Overzicht	5	/	Detail	ZO	/
0044	Overzicht	5	/	/	ZO	/
0045	Overzicht	5	/	Met bordje, noordpijl en lat	NW	/
0046	Overzicht	5	/	Met bordje, noordpijl en lat	NW	/
0047	Overzicht	5	/	Met bordje, noordpijl en lat	NW	/
0048	Overzicht	5	/	Met bordje, noordpijl en lat	NW	/
0049	Werkfoto	PP6	/	/	ZO	/
0050	Werkfoto	PP6	/	/	ZO	/
0051	Werkfoto	PP6	/	/	ZO	/
0052	Werkfoto	PP6	/	Met lat	ZO	/
0053	Werkfoto	PP6	/	Met lat	ZO	/
0054	Werkfoto	PP7	/	Onder watergelopen profielput	NO	/
0055	Werkfoto	PP7	/	Onder watergelopen profielput	NO	/
0056	Werkfoto	PP7	/	Onder watergelopen profielput	NO	/
0057	Werkfoto	PP7	/	Onder watergelopen profielput	NO	/
0058	Werkfoto	PP7	/	Met lat, onder watergelopen profielput	NO	/
0059	Overzicht	PP8	/	Met lat en bordje	ZW	Verkeerd op bordje
0060	Overzicht	PP8	/	Met lat	ZW	/
0061	Overzicht	PP8	/	/	ZW	/
0062	Werkfoto	1	/	Aanleg sleuf, zicht op ophoging	NO	/
0063	Werkfoto	1	/	Aanleg sleuf, zicht op ophoging, instoring	ZO	/
0064	Werkfoto	1	/	Aanleg sleuf	ZO	/
0065	Werkfoto	1	/	Zicht op ophoging, instoring	NO	/
0066	Werkfoto	1	/	Zicht op ophoging, instoring	NO	/
0067	Werkfoto	1	/	Zicht op ophoging, instoring	ZW	/
0068	Werkfoto	1	/	Zicht op ophoging, instoring	ZO	/
0069	Werkfoto	1	/	Zicht op ophoging, instoring	ZO	/
0070	Werkfoto	1	/	/	ZO	/
0071	Overzicht	1	/	Met bordje, noordpijl en lat	NW	/
0072	Overzicht	1	/	Met lat	NW	/

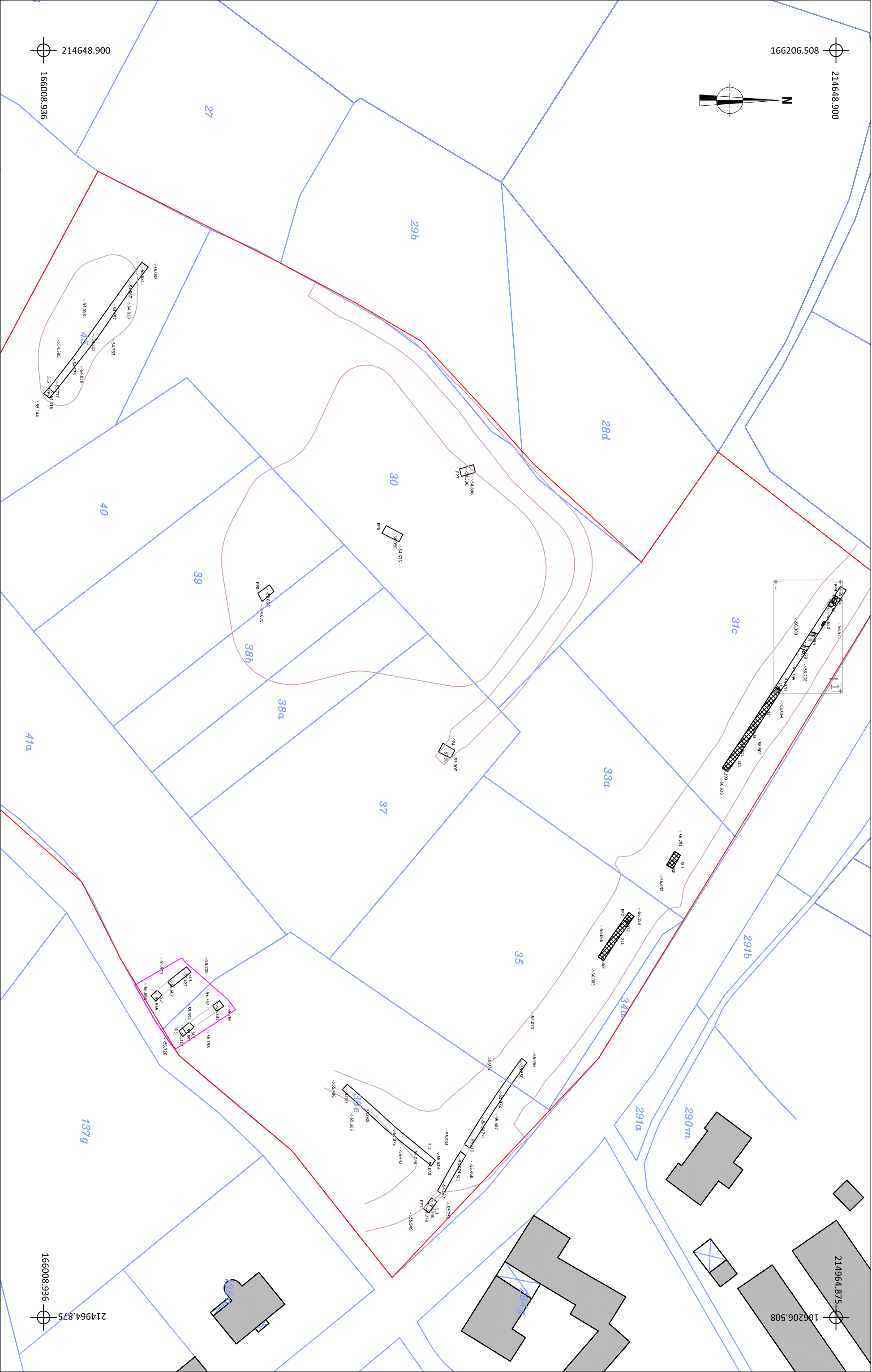
0073	Overzicht	1	/	/	NW	/
0074	Profiel	1/ PP9	1	Met bordje en lat	NO	Verkeerd op bodje
0075	Profiel	1/ PP9	1	Met lat	NO	/
0076	Profiel	1/ PP9	1	/	NO	/
0077	Profiel	1/ PP9	/	Met lat	NO	/
0078	Profiel	1/ PP9	/	/	NO	/
0079	Detail	1	1-5	Met bordje en lat	NO	/
0080	Detail	1	1-5	Met bordje en lat	NO	/
0081	Profiel	1	1-5	Met bordje en lat	NO	/
0082	Profiel	1	1-5	Met lat	NO	/
0083	Detail	1	1-5	Met lat	NO	/
0084	Detail	1	1-5	/	NO	/
0085	Detail	1	1-5	Mat lat	NO	/
0086	Detail	1	1-5	/	NO	/
0087	Detail	1	1-5	/	NO	/
0088	Detail	1	6	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0089	Detail	1	6	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0090	Detail	1	6	Met lat	ZW	/
0091	Detail	1	6	/	ZW	/
0092	Detail	1	7	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0093	Detail	1	7	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0094	Detail	1	7	Met lat	ZW	/
0095	Detail	1	7	/	ZW	/
0096	Detail	1	8	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0097	Detail	1	8	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0098	Detail	1	8	Met lat	ZW	/
0099	Detail	1	8	/	ZW	/
0100	Profiel	1	8	Met lat	ZW	/
0101	Profiel	1	8	/	ZW	/
0102	Detail	1	9	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0103	Detail	1	9	Met lat	ZW	/
0104	Detail	1	9	/	ZW	/
0105	Overzicht	1	/	Met bordje, noordpijl en lat	NW	/
0106	Overzicht	1	/	Met bordje, noordpijl en lat	NW	/
0107	Detail	1	10	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0108	Detail	1	10	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0109	Detail	1	10	Met lat	ZW	/

0110	Detail	1	10	/	ZW	/
0111	Profiel	1	10	Met lat	ZW	/
0112	Profiel	1	10	Met bordje en lat	ZW	/
0113	Profiel	1	10	Met bordje en lat	ZW	/
0114	Profiel	1	10	Met lat	ZW	/
0115	Profiel	1	10	/	ZW	/
0116	Profiel	1	7	Met bordje en lat	ZW	/
0117	Profiel	1	7	Met bordje en lat	ZW	/
0118	Profiel	1	7	Met lat	ZW	/
0119	Profiel	1	7	/	ZW	/
0120	Boring	1	8	Met bordje en lat	zenit	/
0121	Boring	1	8	Met bordje en lat	zenit	/
0122	Profiel	1	2	/	NO	/
0123	Profiel	1	2	Met bordje en lat	NO	/
0124	Profiel	1	2	Met bordje en lat	NO	/
0125	Profiel	1	2	Met lat	NO	/
0126	Profiel	1	2	/	NO	/
0127	Werkfoto	/	/	Zicht op NW-heuvel	ZO	/
0128	Werkfoto	/	/	Zicht op NW-heuvel	ZO	/
0129	Werkfoto	/	/	Zicht op verhevenheid op terrein	ZO	/
0130	Werkfoto	/	/	Zicht op verhevenheid op terrein	ZO	/
0131	Werkfoto	/	/	Zicht op verhevenheid op terrein	ZO	/
0132	Werkfoto	/	/	Zicht op verhevenheid op terrein	ZO	/
0955	Werkfoto	/	/	/	O	/
0956	Werkfoto	/	/	/	NO	/
0957	Werkfoto	/	/	/	NO	/
0958	Werkfoto	1/ PP1	/	Zicht op opschonen	ZO	/
0959	Werkfoto	1/ PP1	/	Zicht op opschonen	ZO	/
0960	Profiel	1/ PP1	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0961	Profiel	1/ PP1	/	Met lat	ZW	/
0962	Profiel	1/ PP1	/	/	ZW	/
0963	Overzicht	1	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZO	/
0964	Overzicht	1	/	Met lat	ZO	/
0965	Overzicht	1	/	/	ZO	/
0966	Overzicht	1	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZO	/
0967	Overzicht	1	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZO	/
0968	Overzicht	1	/	Met lat	ZO	/

0969	Werkfoto	1	/	Zicht op puinophoging	O	/
0970	Overzicht	1	/	Zicht op puinophoging	NO	/
0971	Werkfoto	1	/	Zicht op puinophoging	NO	/
0972	Werkfoto	1	/	Zicht op puinophoging	NO	/
0973	Werkfoto	1	/	Zicht op puinophoging	NO	/
0974	Werkfoto	1	/	Zicht op puinophoging	NO	/
0975	Werkfoto	1	/	Zicht op puinophoging	NO	/
0976	Werkfoto	1	/	Zicht op puinophoging	NO	/
0977	Profiel	1	/	Met lat	NO	/
0978	Profiel	1	/	/	NO	/
0979	Werkfoto	/	/	Zicht op ZO-helling	NW	/
0980	Werkfoto	/	/	/	NW	/
0981	Werkfoto	/	/	/	NW	/
0982	Werkfoto	/	/	/	NW	/
0983	Werkfoto	1	/	Aanleg sleuf, puinlaag	ZO	/
0984	Werkfoto	1	/	Aanleg sleuf, puinlaag	ZO	/
0985	Profiel	1/ PP2	/	Met bordje, noordpijl en lat	NO	/
0986	Profiel	1/ PP2	/	Met lat	NO	/
0987	Profiel	1/ PP2	/	/	NO	/
0988	Overzicht	1	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0989	Overzicht	1	/	Met lat	ZW	/
0990	Overzicht	1	/	/	ZW	/
0991	Werkfoto	1	/	/	ZW	/
0992	Overzicht	1	/	/	ZO	/
0993	Profiel	2	/	Met lat	ZO	/
0994	Overzicht	2	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0995	Overzicht	2	/	Met lat	ZW	/
0996	Overzicht	2	/	/	ZW	/
0997	Profiel	3/ PP3	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0998	Profiel	3/ PP3	/	Met bordje, noordpijl en lat	ZW	/
0999	Profiel	3/ PP3	/	Met lat	ZW	/

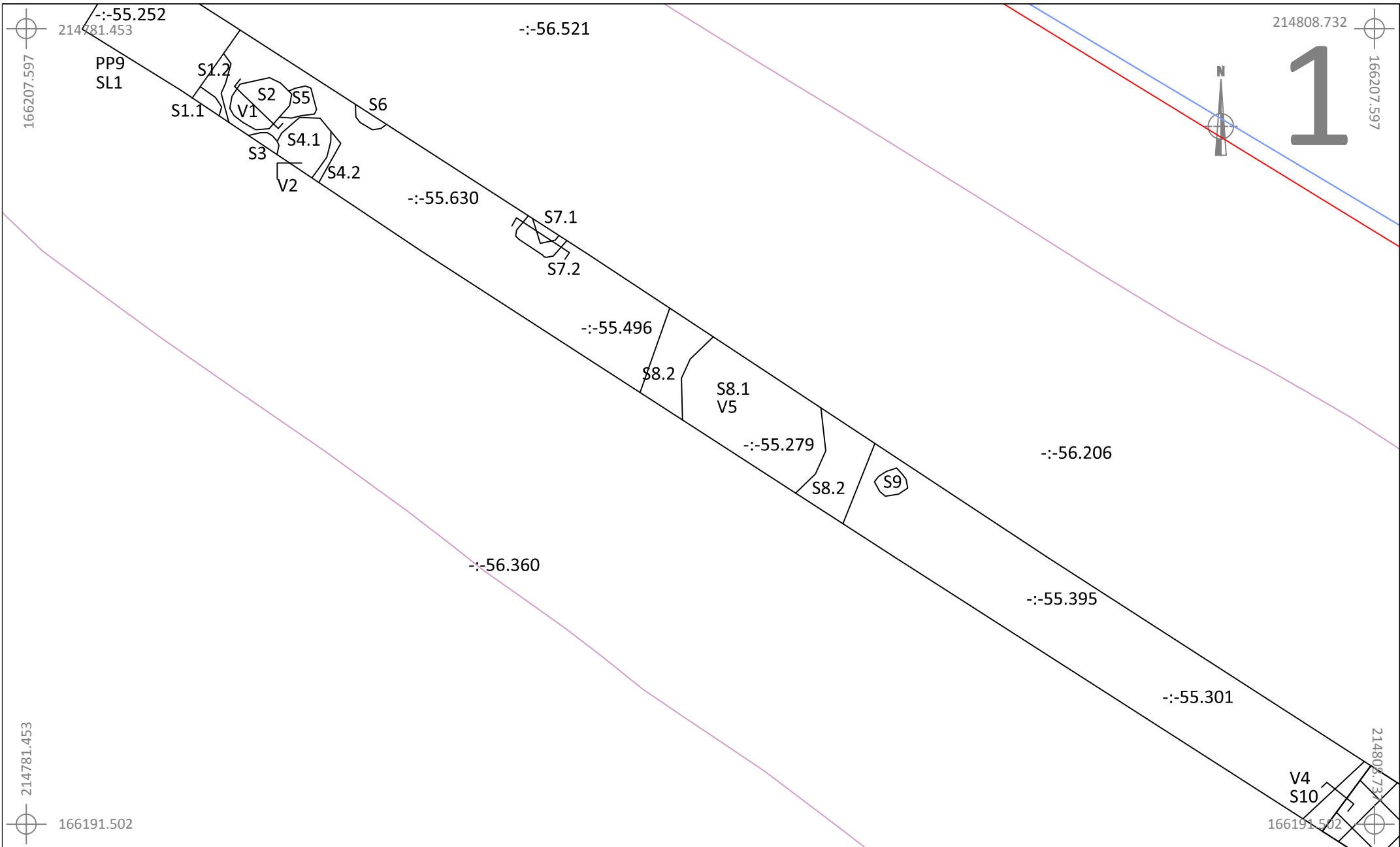
Vondstnr	Spoornr	Laag	Materiaal	Periode	Soort	Vorm	Type	Datum begin	Datum eind	R	W	B	F	MAI	Hoort bij vondstnr	Versiering/Afwerking	Stempel	Baksel	Opmerkingen
1	2	0	ORG	/	VERB LE	/	/			0	0	0	1	1			Nee	/	/
1	2	0	ORG	/	HK	/	/			0	0	0	1	1			Nee	/	/
1	2	0	AW	MID	MAAS	/	/	1125		0	1	0	0	1			Nee	MV-TG3	/
1	2	0	AW	MID	MAAS	/	/	1125		0	1	0	0	1		Loodglazuur	Nee	MV-TG3	/
1	2	0	AW	MID	MAAS	/	/	1125		0	1	0	0	1		Loodglazuur	Nee	MV-TG3	En lijntje met wit slib
1	2	0	AW	MID	MAAS	/	/			0	1	0	0	1			Nee	MV-TG2	
2	4		TC	ROM?	/	/	/			0	0	0	1	1			Nee	/	/
2	4	0	AW	MID	MAAS	/	/	1150		0	0	0	1	1		Loodglazuur	Nee	MV-TG3	Worstoor
2	4	0	AW	MID	MAAS	Pot	/	1350?	1400?	1	0	0	0	1		Loodglazuur	Nee	MV-TG2	Naar buiten omgeplooid rand, korte hals, glazuur op hals, Borremans A35a/c; Fig. 25.5
2	4	0	AW	MID	MAAS	/	/	1225?	1300?	1	0	0	0	1			Nee	MV-TG5	Licht ondersneden bandrand met langgerekte driehoekige doorsnede Borremans A4d/b
4	10	0	ST	/	/	/	/			0	0	0	1	1			Nee	/	/
4	10	0	AW	MID	MAAS	/	/			2	0	0	0	1			Nee	MV-TG1	Uitstaande en licht verdikte rand, trechtersvormige hals, kleine diameter ca. 7

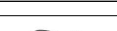

																		cm, te weinig vergelijking voor datering, lijkt meest op Borremans A4a/c fig. 11.2; A4c/c fig. 12.4 (ook klein); A19/e, Fig. 23.9; A11 a/d, fig. 22.7	
4	10	0	AW	MID	MAAS	/	/	850		0	1	0	0	1		Loodglazuur	Nee	MV-TG1	/
5	8	0	ORG	/	VERB LE	/	/			0	0	0	2	2			Nee	/	/
5	8	0	ORG	/	BOT	/	/			0	0	0	1	1			Nee	/	/
5	8	0	TC	ROM?	DP	/	/			0	0	0	1	1			Nee	/	Hangt roze mortel aan
5	8	0	ST	/	/	/	/			0	0	0	1	1			Nee	/	/
5	8	0	AW	MID	RUW	/	/			0	0	1	0	1		Reducerend	Nee	/	Zeer slordig afgewerkt, zowel qua baksel als qua afwerking niet Romeins
5	8	0	AW	MID	RUW	/	/			0	1	0	0	1		Reducerend	Nee	/	Zeer slordig afgewerkt, zowel qua baksel als qua afwerking niet Romeins

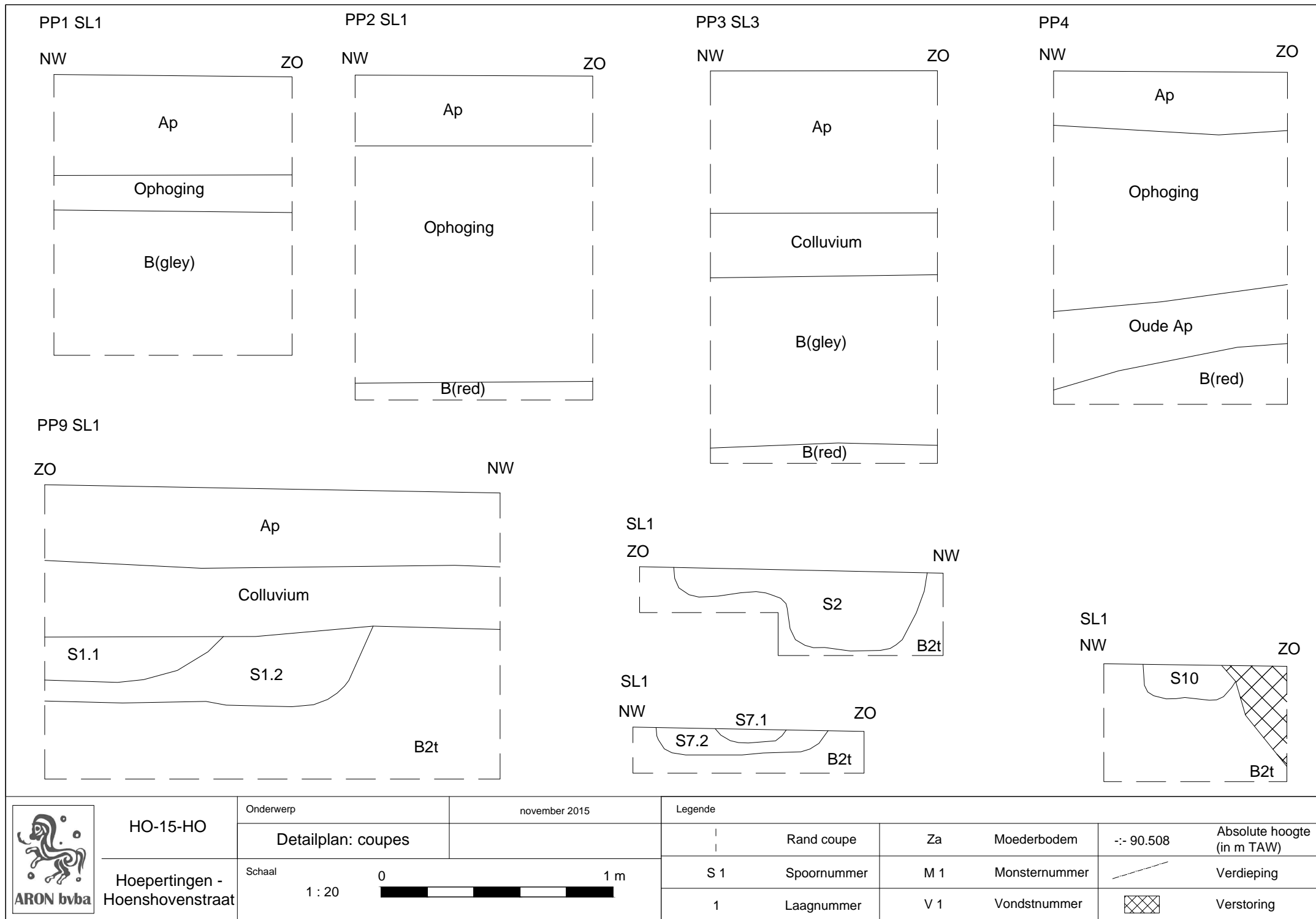

<div></div> <div>ARON bvba</div>	HO-15-HO		Onderwerp		Datum		Legende		
	Hoepertingen - Hoenshovenstraat		Overzichtsplan		november 2015		<div> Spoorcontouren</div>		
	Schaal 1 : 800		<div><div><div></div></div><div>0</div><div></div><div>40 m</div></div>		<div><div><div></div></div><div>V1</div><div></div></div>		<div><div><div></div></div><div>Coupehaken</div><div></div></div>		
				-:- 40.508 (in m TAW)		<div><div><div></div></div><div>32 B</div><div></div></div>		<div><div><div></div></div><div>Perceelnummer</div><div></div></div>	
						<div><div><div></div></div><div>Perceelgrens</div><div></div></div>		<div><div><div></div></div><div>Afbakening</div><div></div></div>	
						<div><div><div></div></div><div>Zone toekomstige poelen/ dijken</div><div></div></div>		<div><div><div></div></div><div>Sleuf onderbroken door boomstronken</div><div></div></div>	
						<div><div><div></div></div><div>Onderzoekgebied</div><div></div></div>		<div><div><div></div></div><div></div><div></div></div>	

	HO-15-HO		Onderwerp	Datum	Legende				
			Detailplan	november 2015		Spoorcontouren		Coupehaken	
	Hoepteringen - Hoenshovenstraat	Schaal 1 : 100		S1	Spoornummer	V1	Vondstnummer	32 B	Perceelnummer
				1	Laagnummer	-:- 40.508	Absolute hoogte (in m TAW)		Perceelgrens

AANGETEKEND

ARON bvba
Joris STEEGMANS
Chris CAMMAER
Daan CELIS

Neremweg 110
3700 Tongeren

uw bericht van
29 september 2015

uw kenmerk

ons kenmerk
2015/450

bijlagen
1

vragen naar / e-mail
werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

telefoonnummer
+32 2 553 16 39

Datum

08 OKT. 2015

betreft: **Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem** op een terrein gelegen in de **gemeente BORGLOON** met adres Hoenshovenstraat-Helshovenstraat, kadastraal gekend als **afdeling 12, sectie D, percelen 27, 28d, 29b, 30, 31c, 33a, 34a, 35, 36e, 38a, 38b, 39, 40, 41a, 45 en 37**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **16 OKTOBER 2015 en HET EINDE DER WERKEN**.

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op **29 september 2015**.

BESLISSING:

Een **vergunning** tot het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt verleend aan **Joris STEEGMANS**.

Volgens artikel 15 § 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed (VCOE), vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier, over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren. Deze termijn kan verlengd worden met 30 dagen wanneer het agentschap het advies van de Vlaamse Commissie voor Onroerend Erfgoed wenst in te winnen.

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 6 § 1 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden zonder voorafgaande en schriftelijke vergunning van het agentschap archeologische opgravingen of graafwerken met de bedoeling archeologische monumenten op te sporen en vrij te leggen, uit te voeren.*

In artikel 6 § 2 staat: *Voor het uitvoeren van archeologische prospecties met ingreep in de bodem gelden de bepalingen die van toepassing zijn op de archeologische opgravingen.*

Gelet op artikel 12, artikel 13, artikel 14 en artikel 15 §2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:

Uit de opgave van de kwalificaties van de vergunningaanvrager blijkt dat de aanvrager beschikt over het vereiste diploma, een opleiding inzake opgravingstechnieken en -methoden heeft genoten, beschikt over een archeologische opgravingservaring van minimum 6 maand en de nodige kennis en ervaring heeft inzake het uitgevoerd hebben van minstens 15 prospecties met ingreep in de bodem op leembodem.

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem is verantwoord gezien de aanwezige archeologische monumenten op korte termijn bedreigd zijn door de bouw van een overstroomingsgebied.

Gezien het voorgestelde personeelsplan waarbij minstens **2 archeologen permanent en een gediplomeerd bodemkundige worden ingezet**, de voorziene financiering en de vooropgestelde uitvoeringstermijn van minimum **4 werkdagen** zijn voldoende middelen, infrastructuur en personeel beschikbaar om de archeologische prospectie met ingreep in de bodem uit te voeren en af te werken.

Het onderzoek van de voorgestelde opgravingsstrategie toont aan dat deze op voldoende wijze tegemoet komt aan de aard van de te onderzoeken site, de archeologische verwachtingen en de te beantwoorden vraagstellingen.

Het voorstel van publicatie via ARON-rapporten tegen 30 april 2016 voldoet aan de verplichting om de resultaten van het onderzoek binnen een redelijke termijn kenbaar te maken.

De vergunning wordt verleend,

mits in acht name van art. 15 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, **dat stelt dat de vergunninghouder die rechtstreeks voor deze prospectie verantwoordelijk is deze ook daadwerkelijk op het terrein leidt,**

en mits in acht name van de algemene voorwaarden uit artikel 14 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium en de hierna volgende bijzondere voorwaarden:

Indien de vergunninghouder door omstandigheden genoodzaakt is om af te wijken van de onderstaande methoden of andere beslissingen moet nemen die van wezenlijk belang kunnen zijn voor het verdere onderzoek, dient dit vooraf voorgelegd te worden aan de opdrachtgever en aan het agentschap Onroerend Erfgoed of aan de aan de (inter)gemeentelijke dienst waaraan de bevoegdheid voor archeologie is toegewezen. Beslissingen hierover worden schriftelijk bevestigd door het agentschap Onroerend Erfgoed via brief of in een goedgekeurd werkverslag en verantwoord in het rapport.

Contactgegevens agentschap Onroerend Erfgoed Limburg

Contactpersoon:	Ingrid Vanderhoydonck
-----------------	-----------------------

AANGETEKEND

ARON bvba
Joris STEEGMANS
Chris CAMMAER
Daan CELIS

Neremweg 110
3700 Tongeren

uw bericht van
29 september 2015

uw kenmerk

ons kenmerk
2015/450(2)

bijlagen

vragen naar / e-mail
werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

telefoonnummer
+32 2 553 16 39

Datum

08 OKT. 2015

betreft: Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector op een terrein gelegen in de **gemeente BORGLOON** met adres Hoenshovenstraat-Helshovenstraat, kadastraal gekend als **afdeling 12, sectie D, percelen 27, 28d, 29b, 30, 31c, 33a, 34a, 35, 36°, 38a, 38b, 39, 40, 41a, 45 en 37**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **16 OKTOBER 2015** en **HET EINDE DER WERKEN**.

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op **29 september 2015**.

BESLISSING

Een **vergunning** tot het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector wordt verleend aan **Joris STEEGMANS**.

Volgens art 19 § 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren.

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 9 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden om zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van het agentschap detectoren, inzonderheid metaaldetectoren, te gebruiken om archeologische monumenten op te sporen en te verzamelen.*

Hetzelfde artikel stelt verder: *Het gebruik van detectoren kan slechts worden vergund in het kader van een in toepassing van artikel 6, § 1, vergunde opgraving.*

Gelet op artikel 12, artikel 13 en artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:

Uit de opgave van de kwalificaties van de vergunningaanvrager blijkt dat de aanvrager beschikt over het vereiste diploma, een opleiding inzake opgravingstechnieken en -methoden heeft genomen, beschikt over een archeologische opgravingservaring van minimum 6 maand en de nodige kennis en ervaring heeft inzake het gebruik van een metaaldetector om archeologische monumenten op te sporen.

Onroerend Erfgoed heeft vastgesteld dat het gebruik van de metaaldetector zal plaatsvinden in het kader van de vergunde archeologische prospectie met ingreep in de bodem, waarvoor een vergunning verleend werd aan **Joris STEEGMANS** met nummer **2015/450**.

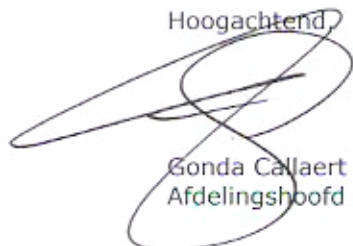
Uit de opgave van de aard van de detector (**White's PRIZM III SL**) blijkt dat dit apparaat geschikt is voor het opsporen van archeologische monumenten.

BIJKOMENDE INFORMATIE

Voor nadere toelichting bij deze vergunning en voor meer informatie betreffende uw dossier kan u zich wenden tot Werner Wouters via de hoger vermelde contactgegevens.

Deze vergunning ontheft u niet van de verplichting om eventuele door andere wet-, decreet- en regelgevingen vereiste vergunningen, machtigingen of toelatingen te bekomen.

Hoogachtend,

Gonda Callaert
Afdelingshoofd Beheer

